

תוספת לתקונא שתין ותשעה. - קיב ע"א

היא שלשה ענפים של שרש האילן, וזו ש מן שת, מ"ה מן משה זה אדם, שהוא בדמות האדם שלמעלה, וזהו מה שמו ומה שם בנו, וזה המ"ה, (ה) תורת יהו"ה תמימה, ה' חמשה חמשי תורה, שנתנו לו בארבעים ימים וארבעים לילות שלחם לא אכל ומים לא שתה.

ומשום שעקר ש, שהיא שרש האילן, מקומה, ונעשתה שלשה ענפים שהם שלשה זינים כמו זה: ש, של זרע שהוא יורה כחץ, נעשה ז', ששלש טפות התפשטו ונעשו שרביטים, ומשום שעקר אותם מקומם, ומה שהיה שרש אחד, עקר אחד, התחלקו לשלשה, כך הוא נזרק בשלשה גלגולים, אחד בנח, ושנים בשם ויפת, ומשום שפשבא נח, לא בקש רחמים על אנשי המבול, התבייש אחר כך ואמר, ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת, ושם, לא לחנם היה קובע מדרשות, וביפת נאמר לפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם, בשלשת אלה היה צריך להשתרש בשרשיו. ראה שלא הצליח, עקר אותו משם ונטע אותו אחר כך יחידי.

אבר אדם ננטע בשלשת האבות, והצטרף והתלבן בהם והשתרש בשרשיו והצליח, מיד בא משה שהוא בנו של אדם, ונתן הקדוש ברוך הוא תורה על ידו להשקות את האילן להתגדל בשרשיו

וענפיו. באותו זמן התפקן האילן שעקר, החטא שחטא בעץ כאן תקן הכל, אחר שהתכנס משה מן העולם נאמר בו וזרח השמש ובא השמש, ונאמר בו הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב סובב הולך הרוח, שלש פעמים סובב כנגד שלשה גלגולים שרוחו סובבה שם. מיד פשמצא שם לשרות, מה כתוב? ועל סביבותיו שב הרוח.

אמר לו רבי אלעזר: כאן נודע סוד עליון מרוח הקדש שלמעלה, שהוא בן י"ה, שסובב לימין ושמאל והעמוד האמצעי, ואחר כך לשלשת התחתונים, שהם צדיק ושני עמודי האמת, וכך אדם העליון אף כך בששה צדדים, וזה הסוד של בראשית ברא שית למעלה, ברא שית למטה, שפרחה.

הכל אשר מניע אליהם כמעשה הצדיקים, מאי הרשעים דא סמא"ל ונחש ש דמשה איהי תלת ענפין דשרשא דאילנא ודא ש מן שת, מ"ה מן משה דא אדם, דאיהו בדיוקנא דאדם דלעילא, ודא איהו מה שמו ומה שם בנו והאי מ"ה, (ה) תורת יהו"ה תמימה, ה' חמשה חמשי תורה דאתייהבו ליה בארבעין יומין וארבעין לילון דלחם לא אכל ומים לא שתה.

ובגין דעקר ש דאיהו שרשא דאילנא מאתרה ואתעבדת תלת ענפין דאינון תלת זינין כגוונא דא ש, דזרע דאיהו יורה כחץ, אתעבד ז', דתלת טפין אתפשטו ואתעבדו שרביטין, ובגין דאעקר לון מאתרייהו ומה דהוה שרשא חדא עקרא חדא, אתפלגו לתלת, הכי איהו אודריק בתלת גלגולין, חד בנח, ותרין בשם ויפת, ובגין דכד אתא נח לא בעא רחמי על אילין גוברין דטופנא אתבייש לכתר ואמר ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת, ושם לאו למנא הוה קבע מדרשות, ויפת אתמר ביה ופת אלהים ליפת וישכון באהלי שם, באלין תלת הוה בעי לאשתרשא בשרשיו חמא דלא אצלח, אעקר ליה מתמן ונטע ליה לכתר יחידיה.

אכל אדם אתנטע בתלת אבהו ואצטרף ואתלבן בהו ואשתרש בשרשיו ואצלח, מיד אתא משה דאיהו בריה דאדם ויהיב קודשא בריך הוא אורייתא על ידו לאשקאה אילנא להתגדל בשרשיו וענפיו ומהו זמנא אתתקן אילנא דעקר, חוכא דחאב באילנא הכא תקין בלא, לכתר דאתפניש משה מעלמא אתמר ביה וזרח השמש ובא השמש ואתמר ביה הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב הולך הרוח תלת זינים סובב לקבל תלת גלגולין דרוחיה אסחיר תמן, מיד דאשכח תמן לשריא, מה כתיב ועל סביבותיו שב הרוח.

אמר ליה רבי אלעזר אשתמודע הכא רוא עלאה, מרוחא דקודשא דלעילא דאיהו בן י"ה, דאסחר לימינא ושמאלא ועמודא דאמצעייתא ולכתר לתלת תתאין דאינון צדיק ותרי סמכי קשומ, והכי אדם עלאה אוף הכי בשית סטרין, ודא רוא דבראשית, ברא שית לעילא, ברא שית לתתא, ו' דפרח.

מן שת איהו י' דיעקב, דפרח י' מיניה ואשתאר עקב, ודא איהו רזא דהוא ישופד ראש ואתה תשופנו עקב, ובגין דא כד פרח י' מן שת מה כתיב ביה כי שת לי אלהי"ם זרע אחר, אחר גרים דאתאבד י' דאיהו זרע מן שת, ורזא דשת כל שתה תחת רגליו, כל ודאי דאיהו זרע אות ברית קדש, בההוא זמנא אתא משה בתרין לוחין דאינון ב' מן בראשית וכסי על שת ואתעביד בשת, ובאן אתר כסי ב' על שת בזמנא דאמר ויסתר משה פניו ואת י' איהו תמונת יהו"ה, בשכר ויסתר משה פניו כי ירא מהביט, ותמונת יהו"ה יביט, ואשתלים שת.

והיינו בראשית ברא אשתלים בשית, שת סיומא דאלפא ביתא, אב רישא דאלפא ביתא, ודא הוא רזא דא"ת ב"ש, הכא אתתקן אב עם בן תרנויהו דא על גב דא, בכל אתר דאזלו לא אתפרשו דא מן דא, בראשית תקון א"ת ב"ש, א"ב ש"ת, אשתאר ר' י' מן בראשית, עליה אתמר וירא ראשית לו, דאיהו ראשית חכמה וראת יהו"ה, בגוונא דא בן בגו אבא, וירא ראשית לו, מתקן ירית לו נשמתא ואתקרי ראשית לו כשמיה, ואתקרי אדם כשמיה בתלת אבהן דאינון ש, אתא אדם במשה, ובמשה כליל כללא, ובגין דא ש מן משה שקיל ש' לתלת אבהן, מ"ה דיליה בגוונא דאדם קדמאה, מרכבתא שלימתא הות במשה בלחודו, כמה דהנה בתלת אבהן, ואדם עלאה הנה במשה, תלת ענפין דש אריה שור נשר, מ"ה ודמות פניהם פני אדם, ואתמר ביה משה משה תרין זמנין לקיימא ביה מה שהיה הוא שיהיה ואשר להיות כבר היה דא אדם הראשון, אשתטחו בלהו קמיה ואמרו זבאה חולקנא דאערענא כד למנדע רזין עלאין טמירין דעתיק יומין.

אמר רבי אלעזר אשתמודע מהכא דמשה מאתווי משמע דאיהו הבל ואיהו שת ואיהו משה, ואתפשטותיה דמשה בכל דרא ודרא ובכל צדיק וצדיק, ואיהו אזיל בתלת תלת, ובכל תלת דאיהו רכיב אתמר בהון לא ימושו מפיד ומפי זרעך ומפי זרע זרעך, מהכא אשתמודע דאיהו לא אשתכח אלא באתר דאית ביה אורייתא, ובגין דא זכרו תורת משה עבדי.

מן שת הוא י' של יעקב, שפרחה י' ממנו ונשאר עקב, וזהו הסוד של הוא ישופד ראש ואתה תשופנו עקב, ומשום זה כשפרחה י' מן שת, מה כתוב בו? כי ש"ת לי אלהי"ם זרע אחר, אחר גרם שנאבדה י', שהיא זרע מן שת, והסוד של שת - כל שתה תחת רגליו, כל ודאי, שהוא זרע אות ברית קדש. באותו זמן בא משה עם שני לוחות שהן ב' מבראשית, וכסה על שת ונעשה בשת, ובאיהו מקום כסה ב' על שת? בזמן שאמר ויסתר משה פניו, ואות י' היא תמונת יהו"ה, בשכר ויסתר משה פניו כי ירא מהביט - ותמונת יהו"ה יביט, והשתלם שת.

והיינו בראשית ברא, השתלם בשית, שת הוא סיום של אלפא ביתא, אב הראש של אלפא ביתא, וזהו הסוד של א"ת ב"ש, כאן התתקן האב עם הבן, שניהם זה על גב זה, בכל מקום שהלכו לא נפרדו זה מזה. בראשית, שם א"ת ב"ש, א"ב ש"ת, נשארו ר' י' מן בראשית, עליו נאמר וירא ראשית לו, שהוא ראשית חכמה וראת יהו"ה, כמו זה בן בתוך האב, וירא ראשית לו, משם הוריש לו נשמה ונקרא ראשית לו כשמו, ונקרא אדם כשמו בשלשת האבות שהם ש, בא אדם במשה, ובמשה כולל הכל, ומשום זה ש מן משה שקיל ש' לשלשת האבות, מ"ה שלו כמו של אדם הראשון, מרכבה שלמה היתה במשה לבדו, כמו שהיתה בשלשת האבות, ואדם העליון היה במשה. שלשת הענפים של ש - אריה שור נשר, מ"ה ודמות פניהם פני אדם, ונאמר בו משה משה פעמים, לקים בו מה שהיה הוא שיהיה ואשר להיות כבר היה, זה אדם הראשון. השתטחו כלם לפניו ואמרו: אשרי חלקנו שפגשנו כד לדעת סודות עליונים טמירים של עתיק הימים.

אמר רבי אלעזר: נודע מכאן, שמשה מאותיותיו משמע שהוא הבל והוא שת והוא משה, והתפשטותו של משה בכל דור ודור ובכל צדיק וצדיק, והוא הולך בשלש שלש, ובכל שלש שהוא רוכב נאמר בהם לא ימושו מפיד ומפי זרעך ומפי זרע זרעך. מכאן נודע שהוא לא נמצא אלא במקום שיש בו תורה, ומשום זה זכרו תורת משה עבדי.

לשנה אחת:
כב תמוז

תוספת לתקונא שתין ותשעה. - קיב ע"א

ג' שנים-ש"ג:
קטו יט אדר

אמר ליה רבי יהודה אתפשטותא דיליה בכני נשא אית ליה שעורא, אמר ליה אין, עד שתין רבוא, ורוא דמלה דור הולך ודור בא, ואוקמוה קדמאין דלית דור פחות מששים רבוא, ובגין דא אתמר ביה אשה אחת ילדה במצרים ששים רבוא בכרם אחד, ומנו דא משה דאיהו שקול כששים רבוא מישראל, אמר ליה רבי שמעון בריה ברך ברי לעתיק יומין.

אמר לו רבי יהודה: התפשטותו בכני אדם יש לה שעור? אמר לו: כן, עד ששים רבוא, וסוד הדבר - דור הלך ודור בא, ופרשה הקדמונים, אין דור פחות מששים רבוא, ומשום זה נאמר בו אשה אחת ילדה במצרים ששים רבוא בכרם אחד, ומיהו? זה משה שהוא שקול כששים רבוא מישראל. אמר לו רבי שמעון: ברוך בני לעתיק הימים.

ויהי מקץ ימים ויבא קיץ מפרי האדמה מנחה ליהו"ה (בראשית ד ג), מאן אתר אייתי ליה, מקץ ימים, משוירין דיליה, פגון בר נש דאיהו בסוף יומוי חזר בתיובתא, פד לא אית ליה חילא למעבד טב וביש, ובעולמוי בתוקפיה לא תב, פמה דאוקמוהו (ויקרא יט לב) מפני שיבה תקום, ובגין דא ואל קין ואל מנחתו לא שעה, אבל הכל מפורות צאנו אייתי ליה קרבנא משפירו דיליה, ובגין דא וישע יהו"ה אל הכל. ועוד אל קין ואל מנחתו לא שעה, בגין דקרבנא דיליה הוה מההוא אתר דאקרי ערוה.

ויהי מקץ ימים ויבא קיץ מפרי האדמה מנחה ליהו"ה, מזה מקום הביא אותה? מק"ץ ימים, מהשירים שלו, כמו אדם שבסוף ימיו חזר בתשובה כשאין לו פח לעשות טוב ורע, ובעלומיו, כשהוא בכחו, לא שב, כמו שבארוהו מפני שיבה תקום, ומשום זה ואל קין ואל מנחתו לא שעה, אבל הכל מפורות צאנו הביא לו קרבן, מהיפה שלו, ומשום זה וישע יהו"ה אל הכל. ועוד, אל קין ואל מנחתו לא שעה, משום שקרבנו היה מאותו מקום שנקרא ערוה, ומה היה? פשתים, שנאמר בו ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה.

ומאי הוה פשתים, דאתמר ביה (שמות כח מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה. אמר ליה רבי אלעזר, דאתפסי ביה בשר ערוה טב איהו, אמר ליה ברי לאו כל (דף קיב ע"ב) עריות שוין, האי לא קריב קרבנא דא אלא לקרבא ערוה דיליה לה, דאתמר ביה (ויקרא יח ו) איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהו"ה, ומאי ערוה דיליה זוהמא בישא ערלה, נוקבא דערלה, ההיא דאתמר בה אדם הראשון מושף בערלתו הוה, ומאי ניהי אימא דערבוביא בישא, איבא דאלנא דטוב ורע, דאתמר בה (בראשית ג ו) ותקח מפריו ותתן גם לאישה עמה, ומאי ניהי לילית, מתמן קא אתיין ערב רב דאנון מעורבין בישראל, דאתמר בהון (ישעיה א ד) הוי גוי חוטא, דאינון זרע מפריו ותתן גם לאישה עמה, ומי היא? לילית, שמשם

אמר לו רבי אלעזר: שהתפסה בו בשר ערוה - טוב הוא. אמר לו: בני, לא כל העריות שוים, זה לא הקריב קרבן זה אלא לקרב את ערותו לה, שנאמר בו איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהו"ה, ומה ערותו? הזנה, הערלה הרעה, הנקבה של ערלה, אותה שנאמר בה אדם הראשון היה מושף בערלתו, ומה היא האם של הערבוביה הרעה? הפרי של העץ של טוב ורע, שנאמר בה ותקח באים ערב רב שהם מערבים עם